

AZ ÉN FALUM, KOLOZS

Fazakas Árpád
helytörténeti könyve

(MBE, Miskolc, 2011)

(Záhonyi András könyvismertetése)

A Németországot is megjárt, majd Fótra költöző szerző humorral ízesített könyvét nagy örömmel forgattuk. A néprajzi érdekességeket, nyelvi bravúrokat (Gyimóthy Gábor és Bencze Imre humorosan komoly verseit) bemutató kötetből bepillantást kapunk a Fazakas-család történetébe (mind az öt gyönyörű unoka neve „B”-vel kezdődik!) és az egykori sóváros, Kolozs múltjába is.

A község (egykoron város) nevét Kolos vezérről kapta (a könyv az „objektív kép nyújtása” kedvéért megemlíti, hogy a név a szlávok szerint a „kulcs” szóval áll kapcsolatban /?/, németül pedig Salzgrubnak /sóbányának, sógödörnek/ hívják – ebből ered a „fizetés” erdélyi neve, a „szálár”...), körülötte mesebeli tájak találhatók (ilyen pl. a Tündérvárhegy).

Nagy Lajos idején szabad királyi bányaváros, a Mátyás király elleni (pontosabban a kegyetlen adórendszerét kidolgozó Ernusz Jánossal szembeni) lázadás miatt azonban 1470-ben elveszti városi rangját.

1852-ben (a székivel egyidőben) zárták be Kolozs sóbányáját – állítólag a vetélytárs tordai lobbi állt a háttérben. A vízzel megtelt Dörgő-akna ma sós fürdőnek ad otthont.

Fazakas Árpád arra biztatja a fiatalokat, hogy ne hagyják el szülőföldjüket: várható ugyanis, hogy a ma még csábító városi életmód fenntarthatatlanná válik, így ismét fontos lesz majd az önellátásra való képesség megtartása.

A nyomda ördöge ugyan nem kímélte a kötetet, ám ez egyáltalán nem megy az érthetőség és az élvezhetőség rovására. Sorai izgalmas és érdekes életképekben a szerző gyerekkori élményeit közvetítik a mai városiak számára („vakáció a paradicsomban”, disznóvágás, aratás és cséplés, kovácsolás, őrlés a malomban, olajpréselés, kender-

áztatás, húsvéti locsolás, karácsonyi kántálás, gombászás).

Bemutatja ezen kívül az unitárius templom kőtarát, a falusi könyvtárat, az egykori Biblia-órákat, a dalárdát, a közös rádióhallgatást, az 1938-as harangszentelést, az 1940-es „magyar világot”, a focimeccseket, a házépítést, az iskolai tanérvnyitót, no meg Magyar Adorján művészi rovásbetűit. Egy további érdekesség: a gazdag örmény földesúr, Zabolik Sándor a költségeket is vállalta volna, hogy a beinduló vasút áthaladjon Kolozson – mégis az elkerülő vasútvonal valósult meg.

A kötetben olvashatjuk Reményik Sándor versét */Egy iskola lesz egész életünk/*, megismerhetünk egy magyar népmesét a sóról, megtudjuk, hogy milyen is volt „a néma sikoly az elődökért”, a tartárdulás, a kolozsi viselet és mulatságok /még a diófa ágairól és a kút mélyéről is zene szólt.../. A katolikus, a református, az evangélikus és az unitárius templom történetéről is olvashatunk a könyvben.

A szász származású „antitrinitárius” Dávid Ferenc alapította a páratlan szellemi szabadságot biztosító unitárius felekezetet. Kevesen tudják: Dávid Ferenc tanai tulajdonképpen „tagadják”, hogy Jézust imádni kellene. A magyar származású vallásalapító Déva várának börtönében halt meg 1579-ben. Radikális követőiből alakult meg a szombatosok szektája (akik megtagadták az Újszövetséget).

Kemény csatározások is fűződnek az unitáriusokhoz: a hargitai Tolvajos-tetőn a katolikus székelyek nagy csatában győztek János Zsigmond erdélyi fejedelem fegyverrel térítő unitáriusai ellen. Ennek emlékére mennek el minden évben az emberek Csíksomlyóra a Szűzanyához (Babba Máriához).

A „kisemberek” azonban jól megfértek egymással a hétköznapi életben Kolozson: románok, szászok, örmények és cigányok, katolikusok és protestánsok. Példájuk figyelmet érdemelne korunk egymás ellen uszító, mesterséges értékrendet hirdető és pénzistenítő médiumaiban. Reméljük, hogy a kolozsi hangulatot nemsokára többen is megismerhetjük egy közös kirándulás alkalmával!

„Diószegi” Szabó Pál:

IdőmÉrték

(Záhonyi András könyvismertetése)

„A líra elhal, néma ez a kor.”

/Babits M./

A 2011-es Könyvhétre jelentette meg a hódmezővásárhelyi Norma Kiadó „Diószegi” Szabó Pál legújabb verseskötetét.

A Szegedi Írók Szövetségének alelnöke nem most kezdte irodalmi pályafutását: már 2002-ben, a Szegedi Tudományegyetem verspályázatán első helyezést ért el (2005-ben második, 2009-ben ismét első lett). Fordításai nyelvi-poétikai bravúrnak számítanak (Szapphó, Janus Pannonius, Shakespeare, Shelley műveit ültette át magyarra – ógörögből, latinból, angolból). Első verseskötete 2007-ben látott napvilágot. Az elmúlt 20 év termése: több mint 150 alkotás.

A jogászként induló költő legújabb verseit egy mondatnál leginkább így lehetne jellemezni: „Rendhagyó gondolatok az ÉLETről – a kortárs-lét lenyomata”. Egyszerre van benne jelen a hétköznapi és az ünnep. Verseit a felolvasóesteken nemcsak szavalva, hanem megzenésítve, gitárkísérettel is előadja, bizonyítva, hogy a prozódiaiban is otthonosan mozog.

A művészet nem mindig erkölcs-alapú – írja a szerző. Hozzátehetnénk: a tudomány, a gazdaság működése sem – ennek ellenére mindegyikünk példát mutathat erkölcsiségből a „maga portáján”, remélve, hogy egyszer visszatér majd az aranykor moralitása!

A kötet verscímeik önmagukért beszélnek!

Új Tisza-pART

(Ránézve a szegedi part feltúrt utcáira, a tájba nem illeszkedő épület-förmedvényeire, inkább antiPART...)

Illés Lajoshoz

(A beat-zenészből lett kántor sajnos már csak az örök vadászmezőkön hallgathatja meg...)

Modern Bábel

(Már maga Babylon-Bábel is „modern” a mezopotámiai Urhoz /Ábrahám szülővárosához/és Urukhoz képest – az újjáépített Perszepolisz és a libereci Babylon-hotel legfeljebb posztmodern...)

(szonett) Senti Ferenchez

(Bizony „szúrnak a szótagok”, állapítja meg a Szabó Pál a tősgyökeres hódmezővásárhelyi költőtársához írott versében.)

József Attila parafrázis

(Megtudjuk belőle, hogy a „Születésnapodra” kigúnyolt professzora, a szőrös szívűnek beállított Horger Antal úr mindenkit ugyanazokkal a szavakkal „fenyegetett” /nem csak József Attilának mondta a szemébe/: aki nem készült fel eléggé a vizsgára, azt ő nem engedi át!)

Ízelítőül következék a versből néhány frapáns rím: író-bíró, taní-tani, tanár-habár, karánjaván

A történelmi körhöz /Dani D. Pálnak/

(Idill kutyával s házi pálinkával, melyen át ha nézünk, szebb a világ is...)

Szabó Pál versei igazán sokrétűek. Bemutatja múltunk-jelenünk pillanatait /Pufajkás madonna, Egy utcazenészhez, Egy csillagjósához, Aranyat szül az idő/,

foglalkozik „verstani kérdésekkel” /Felemás limerick, J. Keats ódáiból, Nagyvárad Odysseia/, a természettel és a filozófiával /Olvad a tél könynye, Szerelemdal, Fent és lent, Genius loci, Via Dolorosa, Amor sanctus, Köröm-halál, Babérlevélkereskedők, Hull a magyar/,

a „művészettel” /Munkácsy-torzó, Donna Anna balladája, Don Quijote hazatér, Wermeer nyakéke/,

megszólít „híres embereket” /Thália főpapjához, Vitéz Mihályhoz, Báthory Erzsébet, Levél Radnótihoz, Kepler álma, Puskás Ferenchez./.

A hódmezővásárhelyi költő **szójátékaiból** is érdemes most bemutatni néhányat: IdőmÉrték, (sz)ámítógép, (M)ars poetica, Kér(d)és, For Time(a), A technika Őr-dögéhez, E-mail Szapphóhoz.

Sok(k) sikert kívánunk további munkáidhoz!

Bakk István – Bakk Erzsébet – Gyárfás Ágnes

PÁLOS PASSIÓ

(MBE, Miskolc, 2011)

A Pálos Passió című könyv a középkori Pálos szerzetesek világába visz minket, azokhoz a tehetős és istenes emberekhez, akik számára a névtelenség volt a természetes állapot, mégis más források révén fennmaradt a nevük, de hogy ki írta a Pilisi Pálos Passiót, azt mégis a Da Vinci kódból ismert vitézkötéses úton lehetett kikutatni. A Passió játékok a templom homályos csendjében szólaltak meg, a nagypénteki-húsvéti ünnepkörben. A Bakk István és Erzsébet kutatásai alapján a misztériumjáték a körmenetek hagyományából alakult ki. A Pálos szerzetesek szinte vetélkedtek e műfaj művelésében és különlegessége a munkásságuknak az, hogy Jézus Urunk teljes életét feldolgozták, nem szorítkoztak kifejezetten a szenvedéstörténetre. Könyvünkben egy hősének for-

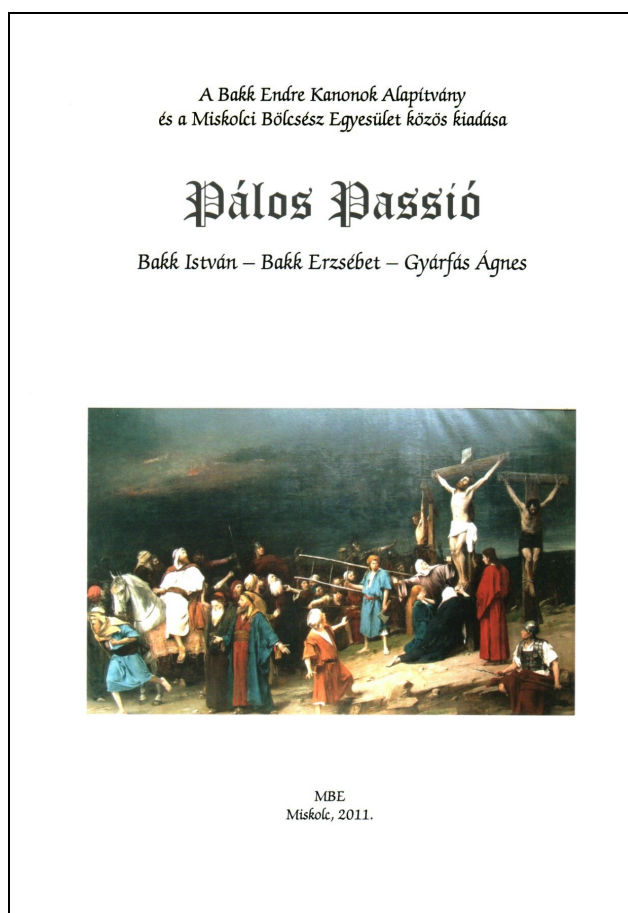
májában 132 versszakban megírt művel ismerkedik meg az olvasó.

A magyar kódexirodalom gazdag hagyományunk. A kiadott kódexeket azonban a nagyközönség ritkán olvassa. Ezért, nem titkoljuk, hogy a magyar szakrális irodalom megszerettetése céljából közöltünk egy pár régi, magyar Mária siralmat és egy Pálos szentbeszédet abból a kiemelt történeti pillanatból, amidőn Első Remete Szent Pál test erekyeit „Ősüket” hazahozták idegenből az „Ősfiak” és a Mária kápolnába vitték „Fehéregyházára” a mai pilisszentlőrinci romok helyén állt szerzetesi székhelyükre. Ide lovagolt ki gyakorta Mátyás király, hogy országos gondjait megossza a bölcs Pálos atyákkal.

PhS Bakk István magyarságkutató a budaörsi TV elnöke, PhS Bakk Erzsébet ugyancsak magyarságkutató, könyvtáros és jelenleg egyetemi hallgató. Dr. Gyárfás Ágnes magyar bölcsélet-történész, a Miskolci Bölcsész Egyesület elnöke.

Könyvünkkel szeretnénk a kedves olvasóknak Isten közeli, megszentelt, áldott perceket szerezni.

(Szerk.)

A könyv borítója

VÁLASZ ZÁHONYI ANDRÁSNAK

Marton Veronika reagált

Záhonyi András:

László Gyula és Karácsony Sándor szemével
(Ősi Gyökér 2011. 39, 2. 63-66. old.)
című írására

NYÍLT LEVÉL

Ejnye, ejnye, Záhonyi András...

Hosszú töprengés után határoztam el, hogy Záhonyi Andrásnak (a továbbiakban Z.A.) az Ősi Gyökér 2011/2. számában megjelent „László Gyula és Karácsony Sándor szemével” c. cikkét nem hagyom válasz nélkül. A tartalmát legalább másfél éve ismerem; hiszen bárhol is tartottam előadást mindig megelőzött vagy utolért ez írása, amelynek közlését a címzettek néha visszautasították, néha nem.

2000 táján a Miskolci Bölcsész Egyesület (ma: Nagy Lajos Király Magánegyetem) sumerológia szakán mintegy két évig tanítottam Önt. Ezért egyrészt meglepett, hogy kurtán-furcsán „szerző”-ként emleget, s úgy tesz, mintha nem ismerne. Másrészt örültem, hiszen ezzel feltételezte, hogy a cikkében említett három könyvemet (A sumir kultúra története, A káldeai teremtés-mítosz, A somogyi rovásírási kövek) az olvasók ismerik, s tudják, ki a szerző.

A biztonság kedvéért bemutatkozom: Marton Veronika magyar-könyvtár szakos tanár vagyok. Néhány évig sumerológiát tanítottam a fent említett Magánegyetemen. Győrből jártam heti egy alkalommal Miskolcra. Az intézményből való távoztásom után volt tanítványaim tanították/tanítják (no, nem a sumir, hanem) az akkád nyelvet.

Az említett cikkére bekezdésenként, pontokba szedve válaszolok:

1. *A Szent László Akadémia 2010-es tavaszi programjával kapcsolatban... miért csak... /a szerző/ kap szót...?*

2010 januárjától 2011 júniusáig a budapesti Magyarok Házában működő Szent László Akadémián többemagammal meghívott előadó voltam. A szervező hatáskörébe tartozik, kit hív meg.

2. *„A tavaszi előadások után „nem mindig maradt idő kérdések felvetésére.”*

Az előadásaim 18.00-20.00 óráig tartottak. A kérdésfeltevésre valóban kevés idő (fél óra) jutott, mert a győri vonat 21.05-kor indult.

3. *„Így van és punktum.”*

E kifejezést soha nem használtam.

4. *„...a Miskolci Bölcsész Egyesülettel történt „szakítás” után magával csábította tanítványai egy részét.”*

Kérdősködtem a tanítványaim körében, vajon kiket csábítottam el. Kiderült, L.L. valóban a Nagy Lajos király Magánegyetemre jelentkezett; a jelentkezésekor megtudta, hogy nem tanítok, visszalépett, s megkeresett.

5. *„/...Badiny Jós Ferencet „meggyőzve” saját igazáról/ elérte, hogy a vele egyet nem értő miskolci oktatót a kanadai Táltos Újság gúnyoros, „származására” utaló megjegyzésekkel illesse.”*

Badiny Jós Ferencnek határozott véleménye volt, nem lehetett csak úgy meggyőzni. Az illető tanárral (F.T.) valóban nem értettem/értek egyet (ezt neki is mondtam). Ha tettem is valami megjegyzést, csak a Kádár-korszakban Budapest Főváros Tanácsánál betöltött magas tisztségére vonatkozhatott. Bizonyosságul elegendő fellapozni a 70-80-as években megjelent Népszabadságokat.

6. *„Bakay Kornél kivételével... senki nem merte kritikával illetni – ugyanis könyveihez olyan neves lektorokat sikerült megnyernie, akiknek egyetlen szavára a „kritikus hangot” megütőket kirekesztette volna a „nemzeti oldal.”*

„A sumir kultúra történetét” tisztelt tanárom és mentorom Badiny Jós Ferenc, „A káldeai teremtés-mítosz, Az I. András király korabeli imák, A somogyi rovásírási kövek, A pártusok a sivatag lovagjai” c. könyvem kéziratát Pap Gábor művészettörténész minden megjegyzés, rábeszélés nélkül lektorálta. Átadtam,

megnézte, elvállalta. Valóban nagy örömmre szolgált, hiszen Magyarország legműveltebb, legfelkészültebb művészettörténésze, kiváló klasszika-filológusa tisztelt meg a lektorálással; az egyetlen az ismerőseim közül, aki (lett legyen az sumir vagy pártus téma) tudta, értette miről írok, miről beszélek.

7. „*A káldeai teremtés-eposz c. könyv 2000-es kiadásának 28. oldalán a sumer isten(ség)nevek leírásánál a Kr. e. 7. sz. asszír-babiloni ékjelek szerepelnek, pedig... ősi vagy klasszikus sumer képjeleknek kellene állniuk.*”

A könyv címe helyesen: A káldeai teremtés-mítosz (2000). Az istennevek nem asszír-babiloni, hanem új-asszír szótári jelekkel vannak írva, azon egyszerű oknál fogva, hogy az eredeti ékiratos táblákon is így szerepelnek.

8. „*A mítosz bemutatott változatában... akkád istenségnevek bukkannak fel. Ez is azt támasztja alá, hogy akkád teremtéseposzról, nem pedig sumerről van szó.*”

Ha alaposabban tanulmányozta volna az ékjeleket, akkor biztosan nem akkád, hanem asszír jeleket fedezett volna fel. Ti. az akkádok ugyanúgy vonalaz vagy ékjelbe hajló vonalaz jelekkel írtak, mint a sumirok. Hammurabi koráig minden szöveget sumirul lehet és kell olvasni. Az Asszurbanipal könyvtárából való 7 táblás teremtéstörténet Kr.e. 700-670 közt asszír-babiloni ékjelekkel íródott. Péter Deimel, a pápai Bibliaintézet vezetője figyelmeztet az V. tábla hátoldalára, miszerint az eredeti szöveg nem babiloni, hanem még korábbi sumir szöveg átvétele. Asszurbanipal nagy bibliofil volt. Összegyűjtette birodalma írásos emlékeit, a rosszul olvashatókat asszír jelekkel újraíratta.

9. „*Miért későbbi asszír ékjelekkel írja le... a sumer istenség- és uralkodóneveket...?*”

Mind a Labat-, mind a Deimel-féle szótár/lexikon új-asszír szótári jeleket használ. Nem mindig célszerű a mintegy 500 évenként változó jeleket mind leírni, mert az olvasó nehezen ismerné ki magát. A szótári jel alapján viszont könnyedén vissza lehet keresni. „A sumir kultúra története” nem eredeti táblákon, hanem a XIX-XX. századi sumerológusok, assziológusok munkáján alapul.

10. „*A sumir kultúra története” 1998-as kiadásának 118. oldalán...*”

Valóban közép- és új-asszír jelek szerepelnek. Az ^dEN.KI esetében tényleg hiányzik az EN. A 2000. évi kiadásban e hibákat javítottam.

Az AN.KI jelcsoport Brünnovnál szerepel, de ő sem írja, hogy a föld istennőjének lenne a neve. Z.A.-t talán a görög-római mitológia befolyásolta, ahol a földanya Gea.

11. „*Az „Enuma elis” klasszikus ékjelekkel leírt akkád teremtéseposz. Rákos Sándor... fordításában... A német szerzők (Ungnad, Delitzsch, Winckler, Jensen)... a klasszikus ékjelekkel leírt...eposzt akkád nyelvből fordították németre... A „szerző” ezt a német fordítást ültette át magyarra. Miért gondolja, hogy ettől az eposz sumirrá válik?*”

Rákos Sándor Komoróczy Géza nyersfordítását szedte versbe. Tudomásom szerint teljes egészében csak a Gilgames-eposz Ungnad-féle német fordítását ültette át magyarra.

Valóban az említett szerzők műveit használtam a Teremtés-mítosz magyarra való átültetéséhez. Miért sumir eredetű a szöveg? A 8. pontban és a könyvem 2000. évi kiadásának 10-13., a 2009. évi kiadásának 8-12. oldalán kifejtettem.

12. „*Miért nem tárta nyilvánosság elé, hogy kétségei vannak mesterének, Badiny Jós Ferencnek a tatárlaki korong jeleiből kiolvasott imaértelmezésével kapcsolatban?*”

Nincsenek kétségeim. Annakidején Miskolcon, valamelyik sumir órán e kérdést már felvetette. Sőt elhozta a saját megfejtését (ma is megvan). E megjegyzést fűztem hozzá: Ha e táblát egy amerikai munkacsoport költőien lefordította, akkor kegyelemből se foglalkozzunk vele! Van a világon még 3,5 millió agyagtábla és -töredék, amit le lehet fordítani. Felhívtam a figyelmet a korong bal alsó negyedében levő jelekre, ugyanezek bukkantak fel Mezopotámiában is.

13. „*A szerző mesterének módszertanát figyelhetjük meg a sumerok ország nevének (KI.EN.GI) újrafordításakor.*”

A KI.EN.GI szókapcsolatot manapság az „Úrnádasainak földje”-ként fordítják, ám nem tudni, miért. Ti. senki nem elemzi.

Tehát:

KI – föld (D.461.7);
 EN – úr, őr (D.99.1), úr, ős, (D.99.4),
 GI, GI.IN –jön, megy (D.206.5), én (D.206.7).

Az eredeti szövegekben nem az Ön által GI-nek olvasott L. 87-es, hanem a L. 206-os jel fordul elő.

Sokszor megesik, hogy egy-egy jel olvasata megegyezik egy másik jelével, de az írásképük más.

A L.87-es jel olvasata NUN, alapjelentése „széles koronájú magas fa” (D.87.1), továbbá: barát (D.87.3), herceg (D.87.11) stb.

A KI.EN.GI kifejezés korai szövegekben fordul elő, amikor még nem jelölték a nyelvtani viszonyokat. E tény eléggé szabaddá teszi a fordítást, de mindig nagy segítség a szövegkörnyezet.

Összeolvasva: KI.EN.GI = föld-úr-jön ~ magyarosan: föld(re) jött úr; esetleg: érkezett úr föld(je).

Ez utóbbi értelmezést a KI.URI = urak földje jelentésű kifejezés indokolja: Ha a KI.EN.GI és a KI.URI együtt fordul elő, akkor a jelentés: „urak földje” (=Akkád), „érkezett/jött úr földje” (=Sumer).

Megjegyzés: Némely XIX. századi fordító, bár a szótárban nem szerepel, az EN kifejezést személyes névmásként adja vissza.

14. „Miért szerepel „A sumir kultúra története” első kiadásának címlapján... asszír dombormű?”

Hálásan köszönöm Gyárfás Ágnesnek, a mis-kolci Nagy Lajos Magánegyetem elnökének, az Ősi Gyökér főszerkesztőjének tárgyilagos és a valóságnak megfelelő megjegyzését, miszerint e kép „nem a szerző akaratából került oda, ha-nem a nyomda ördöge lépett közbe.”

„A sumir kultúra története” egyetemi tankönyvnek készült. A megjelenés után valamelyik órán a hallgatóim éppen tőlem tudták meg, hogy a címlapra asszír kép került.

15. „Mivel indokolja a „szerző”, hogy A somogyi Tanító Tábla... rovásírásos feliratai között felbukkanhat a férfi és a női ivarsejt ábrája?”

Kérem, lapozza fel valamelyik orvosi szakkönyvet, biztos megtalálja e rajzot, képet! A somogyi rovásírásos kövek c. könyvemben bemutatott rovásírásos tábla nem naptár, hanem XVI. századi oktatási segédeszköz. Ha a vitatott ábrát Napnak tartja, akkor megfordítva kellene szemlélnie!

Tisztelt Záhonyi András! Úgy vélem, minden felvetett kifogására, kérdésére válaszoltam. Sem-miféle kerekasztal-beszélgetésen nem óhajtok részt venni, sem vitatkozni.

Tanítottam, emlékezzen!

Ez írása „SATIS ELOQUENTIAE, SAPIENTIAE PARUM”-ról tesz tanúbizonyítást.

Győr, 2011. augusztus 14.

Marton Veronika

A Miskolci Bölcsész Egyesület volt tanára
 sumerológus

Dr. Czeglédi Katalin

PhS Rostás László

Reményik Sándor
ERDÉLY MAGYARJAIHOZ
1918 őszén

Hadd jöjjön hát, aminek jönni kell,
Idők lavináját ernyedt karok
Ha többé fel nem tartják!
De mi simuljunk össze, magyarok!
Kiáltó szó ha nem lehattunk már:
Egy titkos társaság legyünk!
Kivándorolni, elbujdosni? Nem!
Mi innen nem megyünk!

Nagy szalmatüzek lángjából marad
Szívünkben egy marék izzó parázs –
Égő világoknál ezerszer izzóbb
És izzóbb nála nem lesz semmi más.
Egymás szíve-falán, végzetünk éjén
Egy néma jelszót kikopogtatunk,
Mint jeladást a Katakombák mélyén:
"Magyarok maradunk!"

Idők mélyén vajúdhat sok halál,
Sok minden meglehet,
De oly koporsót nem gyárt asztalos,
Mely minket eltemet.
Magyar bárdok ajkán csak újra hajt
Virágot, lombot ős-magyar fánk: nyelvünk,
S romolhatatlan erők árja zeng:
"Örök az élet bennünk!"

Virrasztottunk mi tetszhalottat már!
A lefojtott szó erősebb a jajnál,
Nyílt szónál több az allegória
S a vértezett szív a vértezett karnál.
A lefeszített rúgó izmai
Nem engednek, de erőt gyűjtnek lassan,
Nagyobb erőt szül nagyobb elnyomás,
Míg dögve visszapattan.

Virrasztottunk mi tetszhalottat már,
Álltunk sok vihart, nekünk ez sem új,
Ha kiszaggattak: új gyökeret vertünk.
Mi tudjuk, mit jelent: balszél ha fúj.
Nem tagadom: jöhet még zord idő,
Sok mindent nem lehet majd merni,
Talán szavunk se lesz, jajunk se lesz,
Csak a szívünk fog verni.

De magyarul fog verni!